

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

Lapunk számára hirdetéseket minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.

Nyilttér sora 40 fillér

A kicsapottak klubja.

A nemzetiségi világ megújulásának ez a legujabb fattyuhajtása. Abban a talajban született meg, amit a „türelmes“ és „békétkereső“ magyarok maguk segítettek megművelni, amikor a fékevesztett nemzetiségi követeléseket folyni és fejlődni engedték.

Azok után, amiket a tót nemzeti-ségi tulzók, mint békeföltételeket elélnke állítottak és azok után, a mikről lapjaik, mint a jövőben megoidandó nagy „nemzeti“ kérdésekről, „nemzeti“ függetlenségről, szabadságról összeirtak, már nem lephet meg senkit ez a jelentőségében sokkal kisebb értékű, de alakjában egyaránt borzasztóan visszataszító mozgalom, amelyről itt írunk.

Arról van szó, hogy a magyar közép- és főiskolákból nemzetiségi, tehát hazafiatlan üzelmek miatt eddig eltávolított, eltiltott vagy kicsapott egyének gyűlésre gyűlnek össze Pozsonyban.

Azok érzik szükségét a tömörülésnek, akik akár a szülei házból hozott magyar gyűlöletüknek, akár pedig a mindenféle amerikai és itt titkon és nyíltan létező tót nemzetiségi alapítványok által megvásárolt lelkiismeretüknek úgy kerestek lefolyást, hogy azok eredményeképpen a „nemzeti martiromság“-gal korán kellett megismerkedniök.

Vannak ezek között, akik az ország összes intézeteiből kitiltattak. Ezek legnagyobb része betörtött ott, ahol a bűn elkövetésén rajtakapták s mint „félbenmaradt“ kereste boldogulását a többi hasonlóan elraktározott mártír között.

És így történt, hogy amit fiatal legény korukban csak mint kedvtelést űztek: a nemzetiségi gyűlölködés, később kenyérkeresetökké vált.

A nemzetiségi egyének között elfoglalt ezen helyzetük képesítette, sőt kényszerítette őket azután arra, hogy a mozgalmakban legalább olyan feltűnést keltő szerepet játszanak, amellyel kenyéradóik bizalmát megtartsák.

De a javakban való osztozkodás vágya, mondhatnók: az ebben való részesedés nagyobb arányának kilátása, tehát a fokozottabb előléptetés reménye, vagy akár a kényszerhelyzet sokakból „elsőket“ csinált.

Bátran állíthatjuk, hogy akik nemzetiségi üzelmek miatt később a törvénykönyvvel kerültek összeütközésbe, azok legnagyobb része ezekből az iskolából kicsapottakból került ki.

S most ezek, akik kora ifjúságuktól kezdve állandóan a magyar gyűlölet levegőjében éltek, ezek, akiknek az izgatás, a magyar intézményekkel szemben vívott állandó harcuk kenyérkeresetük volt, szóval a nemzetiségi tábornak ezek a pénzen megvett és megtartott zsoldosai szükségét érzik a tömörülésnek.

Minden felfogás bűnnek, véteknek, kihágásnak minősíti azt, ami az egyént a világi törvény elé állítja. És minden társadalom úgy-ahogy, a maga módja szerint erre tartózkodással felel, mert minden ilyen tettesben a társadalmi rend megbolygatóját látja. Itt azonban a politikai értelemben vett legnagyobb társadalom: az állam van érdekelve. Az a társadalmi szervezet, amely iránt minden tagja az emberi érzések legnemesebbikét táplálja, amellyel szemben az egyének

olyan kötelezettséget ismernek, vállalnak és követnek, amelynek teljesítése közben az élet fölladozása is természetes.

Amiért tehát milliók élni, halni készek, addig ugyancsak a szervezetnek vannak és lehetnek tagjai, akik megbontására, életére törnek.

Lehetnek és pedig maguknak a fertantóknak jóvoltából!

És ez is megtörténhetik, hogy ezek nyíltan, sorainkból kiválva külön tömörüljenek!

Ugyan milyen célból?

Ha vissza akarnánk térni az általánosan hangoztatott béke megteremtésének gondolatához, úgy azt kellene feltételeznünk, hogy ez a tömörülés nem történik tulajdonképpen másért, minthogy az állami szervezetbe való benső és igaz visszaki-vánkozásuknak feltűnő és imponáns módját keressék. Ki hiszi azonban, az lehetséges lenne? Ki hiszi azt el, hogy a zsoldos hadsereg mától-holnapra fölmondja az engedelmességet, amikor uraik és parancsolóik még mindig „alkudoznak csak“?

Nem, ahol a kenyérkérdés, az élet föltétele a kötelék, a kapocs és különösen olyanoknál, akiknek lelkét, szívéit ez megszántotta már, ne keressünk olyan megtérést, amely az ő éltető elemük feláldozásával járna. Ahhoz hozzászórtak már, hogy az élet minden alakulása nekik csak hasznot, anyagi jót hoz.

Mi várható tehát azon a gyűlésen?

Semmi egyéb, mint eddigi életüknek egy újabb jelensége, olyan, amely jellegében, céljaiban is teljesen azokhoz illeszkedik majd, amelyek cselekedeteiket eddig jellemezték és legfeljebb arányaiban lesz feltűnőbb talán.

Turóczy Hitelbank R.-T. Turócszentmárton.
Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Alaptőke 400000 korona. Tartalékok 40000 korona.

Kirendeltsége: Szucsányban.

A Fonciere Pesti Biztosító Társaság főügynöksége
Árva és Turócz megye részére.

Üzletkőr: Takarékbetétek könyvecskére és folyószámlára, váltók leszámítolása, jelzálogkölcsönök, ércpénzek, értékpapírok, külföldi váltók vétele és eladása, hitellevelek kiállítására az összes bel- és külföldi piacra. Tőzsdei megbízások keresztülvitele.

Mert azt hiszik, hogy most, amikor a politikai mesterkélttség itt-ott állandóan felszínre tartja a béke gondolatát, nekik, a veszélyeztetettek szintén lehet mondanivalójuk. A zsoldosok mozdultak meg itt, hogy szintén kielégíttessenek.

Adalék a nyelvkérdéshez.

Mindennap hallok, látom, észlelem az emberek életének kezdetét, lefolyását, tulajdonságait s látom, hogy a nyelv nem adománya az alkotó természetnek, hanem embereknek gyarló műve csupán, mely az események és körülmények hatása alatt keletkezik, idomul, fejlődik, megváltozik, hanyatlík, elfajul, kimulik és mint holt nyelv a könyvtárban lesz eltemetve.

Példa gyanánt szolgálhat erre a görög és latin nyelvek sorsa, de bizonyítékul szolgálhat az a tény is, hogy pl. a brassói német nem érti meg a turóczei német svábot, a zempléni tótnek pedig ugyszólván idegen a trencsénmezei tót beszéd.

Ha a nyelv integráns, abszolút tényezője volna az alkotó természetnek, akkor lehetetlen volna az, hogy többféle nyelv legyen. Minden embernek egy és ugyanazon nyelven kellene beszélni.

Csak egyetlen egy nyelv volna a világon és ennek a nyelvnek a csirája már benne volna minden csecsemőben. A tapasztalat azonban ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja.

Egyetlen egy hangot kapott a gyermek adományul a természettől: a sirást, amely éppen azért, mert a

természet adománya minden csecsemőnél egyforma.

Az ember már csecsemő korában hozzálat a nyelvcsináláshoz.

Amint ébredezni kezd az értelmé, lát, hall, előtűnnek a személyek és tárgyak, amelyek környezik s ő neveket ad ezeknek a fogalmaknak. Apját, anyját, dajkáját és a tárgyakat is nevekké látja el, de minden csecsemő más és más neveket használ. Gyermekekoraiban aztán még jobban kibővíti a nyelvet és ahöz erősen ragaszkodik; némely tárgyat és személyt még meglelt korában is az ő gyermekkori szavaival szeret szólítani.

Azt az állítást, hogy a nyelveket az emberek csinálták és csinálják, felesleges még jobban bizonyítani, mert hiszen mink magunk is adunk neveket új fogalmaknak és gyártunk új szavakat és javítjuk vagy rontjuk a nyelveket.

Ámde bármily gyarló műve is legyen a nyelv, az emberek mégis nagy szerepe van az értelmi világban, mert ő végzi a gondolatok közvetítését és felszedi és megőrzi a tudománynak és művelődésnek kincseit. Ebben a tekintetben persze a nyelvek nem egyformák; egyiknek több, másinak kevesebb jut a tudomány kincseiből és eszerint határozható meg aztán a nyelvek kulturértéke is.

Az angol nyelv kétségtelenül sokkal értékesebb, mint a tót vagy más ily féle nyelv, a kőboreigányok nyelve pedig legfőljebb olyan értékű lehet, mint amilyen értéke van a tolvajok nyelvének.

A tudomány és művelődés mezeje mindenestre nyitva van minden nyelv számára; itt minden nyelv szabadon szedhet gyümölcsöket és szerezhethet babérokat.

A politikában azonban már más-képpen van; itten a nyelvek versengésének helye nincsen. Az államnak magának csak egyetlen egy nyelvre van szüksége, avégből, hogy az állami gépezetet működtesse, illetve, hogy közgeinek működését a közönséggel közvetítse, amint hogy lehetetlen volna az, hogy a tisztviselők minden embernek az ő anyanyelvén szolgáljanak. Az államnak nem nyelveknek hanem törvényadók kellene. Viszont az egyes tagjaitól is joggal elvárhatja, azt megkövetelheti az állam, hogy ezt a hivatalos nyelvet feltevéntül megtanulják. Ez minden államban kivétel nélkül megvalósítható, a minthogy az államok legtöbbször meg is van valósítva. Sőt egy lépéssel még tovább lehetne menni. Egy olyan egyetemes, nemzetközi nyelvet is be kellene hozni, a mely nemcsak a szűkebb diplomáciai tárgyalások érdekeit szolgálja, hanem — a különböző nyelveknek a magánéletben való használhatóságát természetesen szintén nem érintve — általában a nemzetek közötti érintkezés eszköze volna, a melyet épp ezért minden nemzet műveltebb fia szintén elsajátítani tartoznék. Ez az egyetemes nyelv a létező tegértékesebb nyelvek közül volna választandó.

A nyelvkérdés ily értelmű szabályozásának messze kiható jelentősége volna az emberiségre nézve kulturális és közjóléti szempontokból, s nagy fontossága volna politikai tekintetben is, amennyiben az államon belül a nemzetiségi torzsalkodásoknak elejét venné, az egyes nemzetek között pedig az egymáshoz való közeledést és a világbéke felé irányuló törekvést nagy mértékben előmozdítaná.

Anonymous.

T A R C A.

Egy modern mindentudó.

Semmi sem jellemzi jobban a mi korunkat, mint az az ellentét, amely a művelt embernek ismeretkőre és a mindennapos szükségletté vált ismeretek roppant kiterjedése között van. Az embert arra hajtja a szükség, hogy többé-kevésbé egyoldaluan képezze ki magát, ha a maga élet pályája dolgaiban teljes és biztos képzettséget akar szerezeni. A tudományok többi területeit kénytelen elhanyagolni, a polihisztor ma már körülbelül a lehetetlenség sorába tartozik. Viszont azonban az élet minduntalan vet fel olyan problémákat, melyek megoldásához okvetlen szüksége van mindenkinek szakmájától távolos ismeretekre.

Ezt az ellenmondást a modern ember úgy egyenlíti ki, hogy tart magának a könyvespolcán egy saját külön mindentudót, aki tud mindent, amire gazdájának szüksége lehet és gyorsan, könnyen, megbízhatóan ad meg minden felvilágosítást minden fölmerülő kérdésre. Ez a mindentudó — mindenki kitálalta — a lexikon, ez a modern élet jellemző könyv, az emberi művelődés eredményeinek

a mindennapi élet számára való feldolgozója.

Nagy kulturájú nemzeteknél a lexikonok különböző típusai fejlődtek ki a feldolgozás módja, a terjedeleme stb. különbségei szerint s egy-egy nagy lexikon valóban enciklopédiája szokott lenni az egész emberi művelődésnek. Nálunk azonban jóformán csak a nagy, számos kötetre rugó lexikonok alkotása irányában haladt a fejlődés. Tudjuk, hogy az első erőfeszítések ebben az irányban még a múlt század első felében történtek, de sikerre csak a legújabb időben jutott az ügy. Csaknem teljesen el volt azonban eddig hanyagolva egy másik lexikon-típus, amelynek pedig gyakorlati hasznossága talán fontosabb a nagy lexikonokénál is: a kisebb terjedelmű, de épp ezért könnyebben kezelhető kézi lexikon.

Mindenki tapasztalhatta, hogy mikor hirtelen egy adatra, egy tényre vagy sürgős felvilágosításra van szüksége, a nagy lexikon célszerűtlennek bizonyul, mert a címszók roppant tömkelegében idő kell, amíg rábukkan a keresett címszóra s ha megtalálta is, oly bő és hosszas ismertetést talál, amely inkább tanulmányozásra való, mint a gyors, pillanatnyi tájékoztatásra.

Ez adja meg leginkább a kézi lexikon szükségét. Munkám vagy olvasmányom közben fennakadok egy adaton, amelyet nem ismerek, pedig nélküle nem haladhatok tovább. Csak azt az egyetlen adatot keresem, amelyre szükségem van, hogy aztán tovább haladhassak. A nagy lexikon a maga tulságos bőségével nem ilyenkorra való, itt a kisebb kézi lexikon segít, amelyben hamar megtalálom, amire szükségem van és azonnal rábukkanok arra az adatra, amelyet keresek anélkül, hogy fölöslegesen töltenem kellene az időt. A nagy lexikon bővebb felvilágosításai elmaradnak egy nyugodt órára.

A nagy lexikon tulajdonképpen enciklopédia, amely teljességre törekszik s ezért felől minden olyan részletet is, amelyet az ember sohasem keres lexikonban, mert nem szükséges keresni, ugysis tudja. Talán még az elemi iskolában tanulta meg. Mi szükség van arra, hogy ezek is benne legyenek? A nagy lexikon, a maga elméleti teljességre való törekvésében nem hanyagolhatja el az ilyen részleteket, a kisebb kézi lexikon azonban, bátran csupán gyakorlati célokra törekszik, bátran el lehet és is van nélkülük, mellőzi őket, mint fölösleges ballasztot, amelyet úgy

Az alföld mi rólunk.

Az elmúlt hónapban egy alföldi kollegánk járt itt fent s tapasztalatairól és élményeiről cikksorozatban számol be olvasóinak.

Az érdekes cikksorozatnak Turócz vármegyére vonatkozó részét a következőkben ismertetjük:

*

A magyar ember veréz néktől nem megyen a harcba, mert tudja azt, hogy a sikernek legnagyobb ellensége, a biztos kudarenak pedig egyenesen jól termelő melegágya, — a fejletlenség s így ott, ahol komoly harc folyik, az arra leghivatottabb, legreartermettebb a csapat élére kerül akarata s szerénységének tiltó szava ellenére is.

Igy került élére a lelkes, hazañas, elszánt s erkölcsi erőben gazdag kisdied magyar csapatnak Turócz vármegye lánglelkű, nagytehetségű s a magyar hazafai érzésben felülmulthatatlan s igaz magyar ember által eléggé meg nem becsülhető alispánja Beniczky Kálmán.

De nemcsak oda került, hanem oda tette, oda nőt, oda forrott! Egy ő ezen csapatnál testtel lélekkel s ha az elvakultság, a magyar gyűlölet hullámai elborítottal, megsemmisítéssel fenyegetik a megye magyarságának befolyását, tekintélyét s így magát a magyarságot, ő mint a hullámtörő sziklának legkeményebb pontja fordul az áradat felé s raja mint a magyar állameszme erőre, szilárságra s értékre a gyómanttal egyenlő sziklatörén tájétkozva törnek meg s megtörve, megalázva húzódnak vissza a természet által nekik kirendelt mederbe s ott maradnak, de csak addig, amíg ujból fel nem támad az a bizonyos „bolond szél” s az eddig simának látszott felület újra háborogni kezd s döngeti magasratörő hullámaival a magyarság hegemóniájának sziklavarárt, hogy újra és mindig újra megtörjön azon az erős köszirten, amit a magyarok Istene a magyarságnak Beniczky Kálmán és lelkes táborában különös kegyképen adományozott.

sem keres benne senki, tehát nem is nélkülöz senki.

Az ilyen kézi lexikon praktikus használhatóságát kipróbálhatta mindenki. Ha megvan is a könyvszekrényemben a kézi lexikon mellett a nagy lexikon, mindig a kézi lexikonhoz fordulok előbb s csak ha nagyon bő felvilágosításra van szükségem, fordulok a nagyhoz. A kézi lexikon jobban a kezem ügyébe esik, állandóan ott tarthatom irasztalomon, megtalálni benne, amit keresek, alig kerül több időbe, mintha megnézem az órát. Ilyen mindig kezünk ügyébe eső kézi lexikon ad ki most a Franklin-társulat. Címe: A Franklin Kézi Lexikona. Szerkesztésének irányító oka az, hogy csak annyit vettek fel bele, amennyire az embernek csakugyan szüksége van, amennyit csakugyan keres a közönség a lexikonban. Minden fölösleges dologt elhagytak belőle, hogy fölvehessenek minden szükségeset. Mindent abban a terjedelemben adnak, ahogy szükséges; meliók a tájékozódást megnehezítéskülbőseget anélkül, hogy meelőznenek bármit is, amire szükség lehet. Bizonyára nem könnyű feladat volt megállapítani ezt a helyes mértéket, de a mai élet kívánalmainak s a mai műveltség teljes anyagának helyes ismerete alapján fé-

Mik hát ami egymás, magyar magyar ellen folytatott vétkecs harcaink, a turóczy magyarság titáni harcához képest? Kurucokdás ott, ahol nincs labanc, kedvtelgés a kurucokdásban.

Szinte látom lelki szeméimmel, midőn az egyéni becsületet, tisztességet, állást és korlátoltságot nem respektáló jól sikerült támadás után az ilyen önkéntes, de szükségtelen kuruc a tükrör előtt állva önhitt mosollyal verdesi meg saját vállait, mondván: Ezt jól csináltad! Derék kuruc vagy, nagy szolgálatot tettél a hazának! De ha azután arról lenne szó, hogy tehetségéhez képest ezért a szegény, agyonsanyargatott Magyar hazáért anyagi áldozatot hozzon, akkor bizony hátrahúzódik s tőle, a lelkes honmentőtől vázhat a haza.

De nem így tesz Turócz vármegye tisztetelremelő alispánja, hanem magánvagyonának tekintélyes részét csendesen, hangtalanul titokban fordítja a magyarság erkölcsi s anyagi pozíciójának megszilárdítására, anélkül, hogy ezért a legkisebb vállveregető elismerést várna akár önmagától is.

Gondoljuk meg, micsoda kincs ez az Alispán az ő lelkes táborával ott fent Turóczszentmártonban, ahol minden év augusztus hó első 4—5. napjain a „Zivena” (zsienna) tartja üléseit a tót és nagyszlav eszmék templomában az ugynevezett „Dom”-ban. Ez a „jótékony egyet” tagjai közé számítja a felvidéki megmaszlagosodott tót álmódókat s rajtuk kívül orosz- és csehországban minden a nagyszlav birodalom létrehozásáért lelkesedéssel harcoló s mindennel szemben a mi magyar, gyűlölettel viseltető elemeit. Ebben a kritikus időpontban évről-évre rombolódik, porladozik, amit az a derék magyarság Beniczkyvel az élén épített a magyar állameszme érdekében. Azonban — bár vad fanatizmussal támadja — romboló munkája tökéletes sohasem lehet addig, míg Turócz megyének Beniczky lesz az alispánja.

A hazaellenes törekvések özöne zudulott a magyar államegységre s ennek az áradat-

nyesen sikerült ez a nehéz feladat. A Franklin Kézi Lexikona ily módon megbecsülhetetlen gyakorlati segédességre lett a magyar embernek. A nagy lexikont arra nézve, akinek megvan, kiegészíti s arra nézve, akinek nincs meg, pótolja.

A Franklin Kézi Lexikona az adatok megbízhatósága s pontossága dolgában is a legnagyobb gonddal van kidolgozva. Szerkesztője Radó Antal, a kiftűnő író vezetése alatt csupa kiváló szakemberekből áll, akik a maguk szakmájá körén belül a legnagyobb lelkiismeretességgel és gondossággal végezték feladatukat úgy, hogy a lexikon adataira nyugodtan támaszkodhatik bármikor bárki.

Három szám, vaskos kötet, kiftűnő tartós papiroson, szép metszésű nagy betűkkel, száznál több szines és képmelléklettel, izléses és erős kötésben. Ez ember szivesen lád maga előtt az irasztalan kézikönyvei közt három ilyen rokonszenves küllsejt, okos kötetet. Az ára A Franklin Kézi Lexikonának mindössze 54 korona. Megszerzése tehát senkire sem jár anyagi nehézséggel. Minden jel arra vall, hogy hamarosan nagy kelendőssége lesz s úgy meggyökerezik minden házbán, hogy művelt magyar ember meg sem lehet nélküle.

nak építi a gátat Beniczky Kálmán vezetése mellett az a magyar csapatocská, mely egymásban jobban megbecsüli a magyart, mint-hogy kicsinyes okokból, esetleg politikai nézeteltérésekért egymást üldöznék, hiszen az ő vezértüknek Beniczky Kálmánnak minden cselekedete, minden lépése egy-egy kiáltó parancs: „Ne bántsd a magyart!”

Megyei és községi ügyek.

(§) Az állandó választmány ülése. A vármegye állandó választmánya Beniczky Kálmán alispán elnökletével a folyó hó 8-án ülést tartott. Az ülésen a 15-ére meghirdetett közgyűlés tárgyai készítették elő. Az ülésen résztvett Justh György volt főispánunk is.

(§) A stubnyai tanítótestület lakbérére. A stubnyafürdői tanítótestület azzal a kérelemmel fordult a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatástügyi kormányhoz, hogy lakbértket a lakásbérek törhetetlen emelkedése miatt javítsa meg. A miniszter eme kérelmet a folyó évi 75808 számú leirata értelmében elutasította.

(§) Az iskolaalapok jövedelmei. Köztudomás szerint az iskolaalapok vagyonának rendezése Apponyi gróf minisztersége alatt vette kezdetét. Ez ideig több község, köztük Andrásfalusi is az alap jövedelmét eredeti rendelkezésétől eltérőleg másra használta fel. A miniszter most e jövedelem megtérítésére kötelezte a községet s emez elhatározásától a község közvetett felolajamodása dacára sem állt el.

(§) Lőtenyésztési jutalmazás. A Turóczvármegyei lőtenyésztők jutalmazására a m. kir. földmívelésügyi kormány 500 kor. állami segély kiosztását engedélyezte. Ennek az összegnek szétoztását a lőtenyésztési bizottság ma fogja végrehajtani Turóczszentmártonban. A díjazásról a község előljáróságai értesítettek.

(§) Utáthelyezés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a folyó évi március hó 15-én tartott közgyűlésében 127. számú határozatával Borbély Kálmán intszaki tanácsos indítványára kimondotta, hogy Kostyán községből Pribócz lett vezető s a kostyáni őrházig terjedő törvényhatósági utszakaszt a vasuti test második oldalára helyezi át, így akarván elejét venni a kostyáni sorompóknál gyakran megisméltűdő szerencsétlenségeknek, másrészt pedig alkalmat nyújtani az államvasutak igazgatóságának, hogy a szükségessé váló őrház kiépítésével a most már égetővé vált kostyáni megállóhely ügyét is végleg rendezhesse. Vármegyénk törvényhatósági bizottságának eme határozatát a koroskedelmügyi m. kir. miniszter folyó évi 61372. számú rendeletével oly hozzáadással erősítette meg, hogy a kivitelhez szükséges anyagi eszközökről megfelelőleg gondoskodjék.

(§) Egy patak szabályozása. Köztudomás szerint, Turóczszentmárton belterületén egy patak folyik keresztül, melyet a nép használhatatlan, betegségeket terjesztő vize miatt „Titusz” patakknak keresztelt el. A város előljárósága még a multban kérvényt nyújtott be a földmívelésügyi kormányhoz, hogy ezt a patakot oly irányban vezethesse el, hol a lakosság egészségügye veszélyeztetve nem lesz. Erre a kérvényre a földmívelésügyi kormány most arról értesíti az alispánt, hogy az egész ügyet a tervek kidolgozása végett a kulturtermőnökséghez tette át.

Boldizsár Boldizsár.

A m. kir. vallás- és közokt. miniszter *Boldizsár Boldizsár* turóczi vármegyei és *Pesthy Jenő* háromszék-vármegyei kir. tanfelügyelői tolnokokat eddigi minőségükben kölesönösen áthelyezte.

A „Budapesti Közlöny“ 229. számában jelent meg ez a közlemény, mely immár hivatalosan is tudatja azokkal, akiket illet, hogy beteljesedett az a nagy esemény, melyre *Künsztler Károly* dr. jelenleg Turóczi vármegye kir. tanfelügyelője a közvéleményt a koresmában, az utcsarkon, a vasuti kupében, a várótermekben, a peronokon már hetek óta preparálta.

Végre sikerült hát neki egy embert tönkre tenni! Tudtuk, vagy legalább sejtettük, hogy ez így lesz. Hisz alig egy hete, hirdette a vármegyeház sarkán öt úr ember előtt, hogy *jól meggyazott* Boldizsárnak fent a minisztériumban. Tette ezt valóban pedagógushoz illő kárörvendéssel, a kielégített bosszu jóleső érzésével.

Helyes! Jól van ez így! Ezzel a ténykedésével végeszakadt a mi tartózkodásunknak is s nem fogunk kézni, hogy a népoktatás e nemes-szívű órével mi is érdeme szerint le ne számoljunk s véget vessünk annak a basáskodásnak, melyet itt a tanítótestületfelett meghonosítani igyekezett.

Nem olyan eszközökkel tesszük ezt, mint aminővel Árva vármegyéből kilakoltatták. Nem: az ország közvéleményéhez fogunk fordulni, hogy ítélkezzék, hogy lehetséges-e, szabad-e egy ekszponált állásban, hozzá még ha ezt az állást Turóczi vármegyében töltik be, pusztán sértett hiúságból, fellángolt bosszúból, földhöz ragadt ekszisztenciákat tönkre tenni s úgy bánni azok jövőjével, kiknek sorsa reabizott, mint ahogy *Künsztler* ur elbánni megpróbálta.

Egyelőre csak ennyit jegyzünk meg ezzel az áthelyezési hírrel kapcsolatosan.

Boldizsár távozását mélyen fájjaljuk! Nemcsak mi, akiknek hűséges munkatársa volt, de hisszük, hogy fájjalja ezt az a magyarság is, kiknek igaz ügyét fényes tollával, odaadó hűséggel, lelkiismerete és tudása szerint szolgálni igyekezett.

Sajnálkozásunkat csak fokozza az a tudat, hogy oly vidéki kis deszpota

ütötte ki kezéből a magyar ügyet szolgáló tollat, akinek rangfokozatán kívül egyebe alig van. És meglehet, hogy ez a nagyon átértett hiány csak fokozta az elkeseredést.

HIERK.

— Október 6. A magyarság nagy gyászúnnepet városunk magyarsága is kegyelettel ült meg. A helybeli rom. kath. templomban az aradi vértanukért mondott szent misén résztvett a vármegyei állami tisztikar, továbbá az állami iskolák ifjúsága. A gyász isteni tiszteletet *Köri József* segédlelkész mutatta be az urnak. A helybeli felső kereskedelmi iskola, valamint a znióváraljai tanítóképző intézet ifjúsága a necpáli *Lahner* emléket megkoszorúzták.

— A ruttkai izr. templom világitása. Mint értesültünk, a ruttkai izraelita hitközség újabb áldozatot hozott az ujonnan megépült templom belső díszének emeléséért. A hitközség előjárósága elhatározta ugyanis, hogy az ujonnan felépült templomot villanyvilágítással szerelteti fel.

— Egy urinő szerencsétlensége. *Hoffmann* Edénét, a Hiteibank közserzetben álló vezérigazgatójának nejét súlyos baleset érte a f. hó 7-én. *Wiz* Miksa kereskedése előtt, a mi *híres* járdánk egyik kiváló részében megbotlott s végig zuhanva a járdán, karját törte. A szerencsétlenül járt urinő iránt városzerte nagy a részvétel. Ezzel a szerencsétlenséggel kapcsolatosan most újból szövé tesszük azt a rettenetes hanyagságot, melyet a város vezetősége a polgárok testi épségét érintő kérdésekben kifejt. A tisztelt városatyák annak idején, a *hazai* ipar pártfogásával, egy hozzá nem értő kebelbeli vállalkozóval építtették ki a Főutca járdáját, mely azután rövid két év alatt teljesen tönkre is ment. Arról azonban már nem tartják érdemesnek gondoskodni, hogy ezt a minden ízében elrontott munkát némileg reparálják is. Hadd törjék a nyakukat azok, kik drága pénzükkért ily komisz munkát kaptak cserébe.

— Nagy tűz Ruttkán. A folyó hó 1-én éjjel féltenegy óra tájban Ruttkai fölött hatalmas tűz fényeste pirosra az ég boltozatát. A Ruttkával szomszédos községek tűzoltóságai a veszedelmet hirtetvörös fényre azonnal kocsira kaptak és siettek a tűzvész helyére, hol a pusztító elem rövid néhány perc alatt hibetetlen gyorsasággal kapott át egyik házról a másikra. A tűz *Szeckerka* József csűréből ütött ki s a felszálló tűzcsóvak sorban gyújtották meg *Bibarszky* József csűrét, fedett fatartóját, *Ruttkay* Ferenc csűrét és *Ruttkay* Burise Anna szalmával és takarmánnyal teli pajtaját. A tűzoltóság, különösen pedig a gyári tűzoltóság fegyelmzett

magartartásának volt köszönhető, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozták. A tűz keletkezésének oka ezideig még nem volt kideríthető, de minden jel arra mutat, hogy ismét gondatlanságának lett áldozata az a temérdek takarmány, mely az elpusztult csűrökkel egyetemben tönkre ment. A kár meghaladja a tízezer koronát.

— Az Iskolaegyesület bélyegei. Egy hónapja annak, hogy a fővárosi nagyobb tőzsdék valamint az ország összes könyv és papirkereskedéseinek kirakataiban feltűntek azok a művészi kiállítású bélyegek, amelyeket több fűrdő természeti szépség látképével két fillér árban kibocsátott a Magyar Iskola Egyesület. Amint értesültünk ez az egy hónap szinte nem várt eredményt mutat fel, nemcsak az apró diákserreg bélyeggyűjtőmenyeibe kerültek bele a bélyegek, amelyek néhány lelkes kereskedő cég számláira is ráilleszt, de a nagyközönség vásárló kedve is olyan arányban jelentkezett, ami nálunk eddig alig volt tapasztalható hasonló esetekben. Ezrevel kerülnek naponta a postaszekrényekbe olyan levelek amelyek hátlapját ezek a valóban szép bélyegek zárják le jelölt annak, hogy egyrészt a mi közönségünk tud lelkesülni minden nemes kulturális cél és a magyar nyelv terjesztésére irányuló törekvés támogatásáért, másrészt a művészi munkát is tudja értékelni. Az Iskola Egyesület bélyegei Turóczi szentmártonban *Mokóczy* Ferencné könyvkereskedésében kaphatók.

— A vendéglős tolvaja. *Wachsberger* Lipót ruttkai vendéglős már régebbi ide óta tapasztalta, hogy pincéjét valaki dézsmálja. De a tolvajt semmiképp sem tudta rajta csipni. Egy névtelen feljelentés folytán azonban a csendőrségnél is jelentést tett az esetről, kiknek azután hosszú és fáradságos munka után sikerült is a tettest lelelezni *Lupták* György mozdonyfűtő személyében. A nevezott ugyanis mindannyiszor, ahányszor Ruttkára érkezett, álkules segélyével felnyitotta a pincét s onnét apránként temérdek szeszessitalt hordott el. Letartóztatása alkalmával körülbelül 286 korona ára szeszessitalt találtak a mozdonyon a szén közé elásva. Lápták tagadja, hogy ő volna a tettes. Azt állítja ugyanis, hogy a nála talált holmikát egy előtte ismeretlen ember adta át neki elszállítás végett.

— A lábát törte. *Barán* István barszegyei illetőségű közművesmunkás léccel megakaszt székében hétfőn reggel Alsójeszenbement, hogy az új állami iskola építkezésénél munkába álljon. A szerencsétlen ember úgy látszik egy kissé kaptos volt, mert csak így magyarázható meg, hogy Szentilona táján minden külső ok behatása nélkül a szekérről lebukott, melynek kerekei ballábában keresztül gázolva, azt összezúzta. A súlyos sérüléseket szenvedett munkást a helybeli kórházban vették ápolás alá.

- Nagy sirkóraktár! -
Gyászcikkekbe raktár!
Sirlámpák, sirkoszorúk.
Temetkezési vállalat.

SVEHLA JÁNOS
BUTORARUHÁZA, TEMETKEZÉSI
VALLALATA ÉS SIRKÓRAKTÁRA
TURÓCZSZENTMÁRTON

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédülőszobabutorok. A legkifűnőbb minőségű cseresznye-, fűlgy- és cserfa stb. matt és polituroszobabutorok. Saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szobadiszkek stb. Tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron

— Egy kis gyermek hirtelen halála. *Blumenblatt* Eberhard, a petroleum-finomító volt vegyész-mérnökének családját súlyos csapás érte a folyó hó 3-án. Három hónapos kis leányukat a mondott nap reggelén halva találták pihenő helyén. Éjjel a mérnök felesége még megotette a kisleányt s egy kis náthától eltökítve, teljesen egészségesen fektette vissza helyére. Ugylátszik a kis gyermek hánykódás közben arca fordult s megfult. A szerencsétlen szülők iránt a részvét általános.

— Mindszente napja közeledik. Halottaink iránt mindnyájan le akarjuk róni kegyeletünket s nagy gondot okoz nekünk, hol vegyünk sírkövet vagy koszorút. Olvasóinkat megzsabadítjuk e gondtól, midőn tudomásukra hozzuk, hogy úgy sírköveket, mint sírkoszorúkat legjobban és legolcsóbban *Seehla* János butorkereskedő és kárpitos sírkőraktárában Turócszentmártonban vásárolhatunk.

— A munkás pénze. A folyó évi 41. számunkban megírtuk volt, hogy *Bartók* Sándor cellulózgyári munkás összekuporgatott pénzt valaki ellopta. A csendőrség a múlt héten letartóztatta *Pitkovics* Jozefin munkásnőt, kinél a lopott pénzből 74 korona 12 fillért találtak. A nevezett nő éppen Budapestre utazóban volt, midőn a tolvajok végzeté utalórtó.

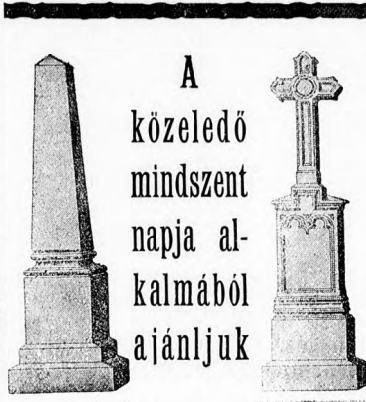
— Sikka sztó házi szolgálja. Hoffmann Gyula ruttkai kereskedő nagyobb összeget bízott *Sztreckó* András szolgájára, hogy azt kézbesítse. A szolga azonban a pénzzel együtt eddig ismeretlen helyre távozott. A csendőrség körözi a hűtlen házi szolgát.

— Tyuk tolvaj. Gáspár Pálné ruttkai lakosnő feljelentésére az ottanani örs nyomozni kezdett az irányban, hogy ki az, ki a panaszosnő baromfiállományát dézsmálja. Az erélyes eljárásnak meg is lett az eredménye, amennyiben Ruttkay Emília ugyancsak ruttkai lakosnő személyében a tolvajt elcsípték. A tettest feljelentették a kir. járásbírósnál.

— Olvasóink figyelmébe ajánljuk *Steiner* Lajos sírközületét Turócszentmártonban.

— Az iskolák a gyermekszanatóriumért. A „Gyermekszanatórium Egyesület” * Ö fensége *Hohenberg* Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormánya alatt arra törekszik, hogy segítséget nyújtson ama senyvedő, szegény beteg kisdedeknek, akik most évről-évre ezer és ezer számra elpusztulnak kellő ápolás hiányában. Nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény gyermekek ágya fölél hajlik! Ezen magas szto feladat érdekében fordul most segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet nevelőéhez a gyermekszanatórium kormányzósága. A vallás és közoktatásügyi miniszterium engedélye alapján most gyűjtés folyik a tanulóifjuság

körében, hogy a szegény gyermekek szanatóriuma mielőbb megépíthető legyen. Ezuton is azzal a kérelemmel fordul a gyermekszanatórium kormányzótanácsa városunk közönségéhez és főleg a tanulóifjusághoz, hogy néhány fillérrel a gyermekszanatóriumok létesítéséhez hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló ivatek a tanítézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell az összeget átszolgáltatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani. Felhívjuk városunk tanulóifjuságát, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a gyermekszanatórium vezetójének törekvését, hogy városunk gyermekszanatóriumi gyűjtése minél jelentékenyebb legyen!



A közeledő
mindszent
napja al-
kalmából
ajánljuk

Steiner Lajos

☐ sírközületét ☐

Turócsztmártonban.

KÖZGAZDASÁG.

(*) Gyufa-monopólium. A gyufa-monopólium terve Magyarországon a leghelyesebben úgy valósítható meg, hogy kizárólag az állam gyártása a gyufát és kizárólag az állam árusítsa. Hazánkban van egy minden tekintetben kiünösen működő monopólium: a dohány-monopólium. A dohány-monopóliummal az állami érdekek kiünösen vannak pénzügyileg védve, a fogyasztó közönség igénye mindenkor könnyen kielégíthető és a legideálisabb a gyufa-monopóliumnak az lenne, ha e kiválóan bevált intézménybe lenne beillesztve. Az állami érdekek ebben a formában a leghatásosabb védelemben részesülnének és

a fogyasztók kívánságai a legkönnyebben kielégíthetők. Sőt azok, akik eddig leginkább foglalkoztak a gyufa eladásával, legesekélyebb kárt sem szenvednék, mert ismét a dohányárusok, akik eddig gyufanagykereskedők voltak, lennének a jövőben is a gyufanagyárusok és a dohány-kisárusok, akik majdnem kizárólag eddig is a fogyasztókkal állottak összekötötésben, lennének a jövőben is gyufakisárusok. Egy már jól fegyvermezett, kipróbált garda lenne rögtön az állam szolgáltatában és így a fogyasztók igénye is minden irányban kielégítést nyerne. Ha a gyufa-monopólium eltér a dohány-monopólium mintájától, ez sok panaszra fog alkalmat adni s mennél jobban eltér a dohány-monopólium bevált mintájától, annál több panasz lesz. Nagy hibának tartanám azonban akár a gyufagyártást, akár a gyufakereskedelmet egy magántársaságnak bérbeadni. Az állami egyedúráságok bérbeadása idejét multa. Ez szokás volt a XVIII. században, de a modern Magyarország nem adhat semmit bérbe, nem zálogosíthat el semmit és nem teheti ki a kereskedők tizezeit és a fogyasztók millióit egy magántársaság kapzsiságának. Sőt az állammal szemben már minden polgár több elnézést is tanusít, mint a magánvállalkozóval szemben és ha már megdrágul a gyufa, úgy élvezze a bevétel-többletet kizárólag az állam és ne felezzo meg jövedelmét a magánvállalkozóval, akit semmi esetre sem vezérelnék altruisztikus elvek. A kincstár ugyanazon elvek szem előtt tartásával, mint 1890-ben megváltotta a regálizációt, megváltaná a jelenleg tüzemben lévő 36 gyufagyárat. A technika jelenlegi követelményeinek megfelelően berendezett és racionálisan dolgozó gyárat (Besztercebánya, Győr, Budafoik, Temesvár, stb.) tüzemben tartja és esetleg kibővíti és a gyártást alárendeli a magyar kir. központi dohányjövédéki igazgatóságnak. A Dohányjövédék igazgatósága egy a kiltőlön is mintaszertnek elismert hatóság, mely kiünő szakférfiak felett rendelkezik és csekély szaporítással így kiváló technikai és kommerciális vezérkar állana az állam rendelkezésére. A gyufát jelenleg két fillérrel fizeti a fogyasztó a trafikban. Tekintettel arra, hogy Franciaországban a doboz ára 10 centimes Németországban 4 pf., a leghelyesebb lenne, ha a fogyasztó egy dobozt 5 fillérért kapna. A gyufanagyárus 5%, a kisárus 15% eladási jutalékban részesülne, úgy hogy az államnak 4 fillér maradna egy dobozért, amelynek előállítási ára fuvarral, rezsivel csak 0.75 fillér. Egy láda gyufa 100 csomag á 100 doboz belekerül az államnak 75 koronába, kapna érto 400 koronát, így tehát tiszta haszna ládánként 320 korona; a nagyárus nyerne ládánként 25 koronát, a kisárus 75 koronát. Az elárusítást ellenőrizné a már meglevő mintaszertzen működő pénzügyörség, úgy hogy sem a kereskedő, sem a fogyasztás nem állana növummal szemben.

Női kalapüzletben mindenfajta női divatcikk: kalap, füzö, keztyü, fátyol stb. stb. a legfinomabb kivitelben kapható. — Divatteremben egy kiváló párisi eröt szerzödtettem s úgy új kalapokban, mint átalakításokban a legdivatosabbat és a legelegánsabbat nyújthatom. — Kivátó tisztelettel:

GALANDA MARGIT

divatterme és női kalapüzlet Stábyafürdő.

Borhegyi-
BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLABÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

(*) A m. kir. miniszterelnök ur értesítése alapján közli az iparkamara, hogy az a fogyasztási adó, mely az érvényben álló törvényes rendelkezések szerint Dalmácia daziv-consumkötéles helységeibe szállított lisztnek bevitale alkalmával fizetendő 1911. évi január hó 1-jétől kezdődőleg minden liszt után a származási helyre való tekintet nélkül, tehát Dalmáciában előállított liszt után is be fog szedetni.

(*) Gyorsvonatoknak feltételeles megállítása Melsicz állomáson. A Budapest—galánta—zsolnai vonalon közlekedő Budapest nyugoti p. udvarra d. e. 9 óra 40 percek érkez, valamint a Budapest nyugoti p. udvarról estn 6 óra 50 percek induló gyorsvonatok f. évi október hó 1-étől kezdve Melsicz állomáson utasoknak fel és leszállása céljából feltételelesen meg fognak állíttatni. Az előbbi gyorsvonat Melsic állomást reggel 5 40 percek az utóbbi pedig éjjel 10 óra 41 percek, az utóbbi pedig éjjel 10 óra 41 percek érinti.

Felelős szerkesztő: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Őszi trágyázás!

Valódi



védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor
valódi ha ilyen
zsákban van és
eredeti ólomzár
van rajta.



Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól.

KALMAR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviseletje

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

Képviseletőség és raktár: Freiburger Sándor, Zsolna.

Kisasszonyt,

ki az irodai teendőiben jártas, felvesz
GRÄBER MIKSA ÉS FIA
Turócszentmártonban.

Fix fizetés és magas jutalék
mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegy résztletfizetésre való eladásához. Havonkint elérhető jövedelem 300—600 korona.
HECHT BANKHÁZ RÉSZV.-TÁRSASÁG
Budapest, Ferencziek tere 6.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü-cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk s határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
Egy doboz ára 60 fillér!
Rizárólag csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht!

névvel és a „szarvas” védjegyvel!



Az elismert legjobb, legelterjedtebb magyar napilap

Az Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Rákóczi-ut 54.

Főmunkatársak: **Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kőbor Tamás, Kozma Andor.**

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**

Szerkesztő társ: **Dr. Ágai Béla.**

Előfizetési árak: 1 óra 2 kor. 40 fillér, 1/4 évre 7 kor. fél évre 14 kor. egy évre 28 kor.

TÉLI MENETREND.

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1910. év október hó 1-től.)

Budapest—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	reggel 7-05,	évk. délután	1-38
Szv. „	délelőtt 9-15,	„	7-54
Gyv. „	délután 3-30,	„	este 10-21
Szv. „	délután 5-55,	„	reggel 4-21
Vv. „	éjjel 11-10,	„	délelőtt 11-20
Vv. Jánoshegyről ind.	reg. 4-47,	é. reg.	7-12

Turócszentmárton—Budapest:

Gyv. ind.	reggel 5-41,	évk. délután	12-45
Szv. „	„ 9-04,	„	este 7-10
Gyv. „	délután 2-52,	„	9-15
Vv. „	„ 4-56,	„	reggel 5-10
Szv. „	este 11-40,	„	délelőtt 9-50
Jánoshegyre i. d. u.	12-03,	é. d. u.	3-35

Turócszentmárton—Ruttká:

Gyv. ind.	délután 1-39,	évk. délután	1-47
Szv. „	este 7-56,	„	este 8-05
Gyv. „	„ 10-22,	„	10-30
Szv. „	reggel 4-23,	„	reggel 4-32
Vv. „	„ 7-15,	„	7-31
Vv. „	délelőtt 11-22,	„	délelőtt 11-31

Ruttká—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	délután 2-43,	évk. délután	2-51
Szv. „	reggel 8-43,	„	reggel 9-03
Gyv. „	„ 5-32,	„	5-40
Szv. „	este 11-28,	„	este 11-39
Vv. „	délután 4-43,	„	délután 4-55
Vv. „	délelőtt 11-00,	„	délelőtt 11-18

A os. kir. szab. Es.-Od. vasutakon:

Kassa—Ruttká

Szv. ind.	reggel 3-45,	évk. reggel	9-06
Szv. „	„ 5-05,	„	délután 12-20
Szv. „	„ 7-30,	„	2-—
Gyv. „	délután 12-15,	„	5-35
Szv. „	„ 12-40,	„	este 8-07
Szv. „	„ 4-00,	„	10-42
Szv. Liptósztmiklósról i. reg.	6-25,	é. reg.	7-55

Ruttká—Kassa.

Szv. „	„ 7-55,	„	délelőtt 11-30
Szv. „	„ 8-12,	„	délután 3-54
Gyv. „	délután 12-28,	„	5-15
Szv. „	„ 2-30,	„	este 9-15
Szv. „	„ 4-15,	„	éjjel 11-03
Szv. „	este 8-10,	„	éjjel 1-00
Sz. i. este 6-55,	é. Liptósztmiklósrá	éjjel	8-55

Ruttká—Zsolna:

Szv. ind.	reggel 5-38,	évk. reggel	6-05
Szv. „	délelőtt 9-10,	„	délelőtt 9-32
Szv. „	délután 12-46,	„	délután 1-15
Szv. „	„ 2-20,	„	2-45
Gyv. „	„ 5-38,	„	este 6-—
Szv. „	este 8-30,	„	8-57
Szv. „	éjjel 10-54,	„	éjjel 11-20

Nincs többé csúz, reuma, köszvény,
ha állandóan a
Stubnyai Fenyő Sósorszesz
bedörzsöléseket használja.

Minden hülséből eredő fájdalmat már rövid használat után szüntet. Kapható mindenütt! Nagy 6 üveg vételénél portómentesen a készítőnél: **Detrich Endre**, gyógyszerész Stubnyafürdő, 1/4 üveg 40 f., 1/2 ü. 1 kor., 1/1 ü. 2 kor.

1592/1910. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóczi járásbírói kir. járásbírói szék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóczi járásbírói részvénytakarékpénztárnak Ruttkay Danko Juricske István és társai elleni végrehajtási ügyében a beszerzevényi kir. törvényszék területéhez tartozó, turóczi járásbírói területén, Ruttkay községben fekvő

a) a ruttkai 75. számú tjknyvból felvett s B. 7. és 18. tételek alatt 1/4 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt 127. hrsz. ingatlanra 900 koronában és 966. hrsz. számú ingatlanra 186 koronában,

b) az ottani 76. számú tjknyvból A. I. 2. sor 1727. hrsz. a. felvett s B. 7. tétel alatt 1/4 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanra 24 koronában,

c) az ottani 299. számú tjknyvból A. I. 2. sor 1824. hrsz. a. felvett s B. 10. tétel alatt 1/3 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanra 44 koronában,

d) az ottani 335. számú tjknyvból A. I. 1.—4. sor 481., 536., 560. és 617. hrsz. a. felvett s B. 8. tétel alatt 1/8 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanokra 1019 koronában,

e) az ottani 362. számú tjknyvból A. I. 1. és 3. sor 761. és 1714. hrsz. alatt felvett s B. 3. és 11. tételek alatt 1/4 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanokra 81 koronában,

f) az ottani 481. számú tjknyvból A. I. 1. sor 1334/a hrsz. a. felvett s B. 1. tétel a. 1/3 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanra 327 koronában,

g) az ottani 494. számú tjknyvból A. I. 1. sor 1398. hrsz. a. felvett s B. 2. tétel a. Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanra 32 koronában,

h) az ottani 495. sz. tjknyvból A. I. 1. sor 335. hrsz. alatt felvett s B. 5. és 7. tételek alatt 1/2 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanra 25 koronában,

i) az ottani 648. számú tjknyvból A. I. 1. sor 139. hrsz. alatt felvett s B. 23. tétel alatt 2/20 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanra 9 koronában és

j) az ottani 878. számú tjknyvból A. I. 2. sor 1337. hrsz. alatt felvett s B. 2. tétel alatt 1/24 részben Ruttkay Danko Juricske István nevére irt ingatlanokra 40 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1910 évi október hó 25-ik napján d. e. 9 órákor** Ruttkay községben a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a tkvi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. járásbírói szék mint tkvi hatóság Turóczi járásbírói székben 1910. évi augusztus 2.

Dr. Raisz Béla, s. k.
kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:
Roll, s. k.
kir. tkvvezető.

Kocsikasokat
mérték után készít
a „Viktória“ kosáripár
Turóczi járásbírói székben.
(Holländer-féle ház.)

826/1910. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a turóczi járásbírói szék, járásbírói széknek 1909. évi V. I. 91. 98. sz. végzése folytán dr. Lax Tivadar ügyvéd által képviselt Turóczi magyar ipar és kereskedelmi bank felperes részére 2000 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1765 koronára becsült ingóságokra a Turóczi járásbírói szék, járásbírói szék V. I. 91/6. számú végzésével az árverés elrendeltét, annak a korábbi vagy felül foglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Turóczi járásbírói székben a közaljainomító telepen leendő megtartására határidőül **1910. évi október hó 20-ik napjának délután 3 órája** kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt 150 hordó benzint, ócskavas és réz, kovásműhelybe rendezés s egyéb ingóságok a leg többet igényelőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogják adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Turóczi járásbírói székben 1910. évi október hó 6.

Goldbrunner Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

18284/1910. sz.

Bükkmúfa eladás az erdőben lévő.

Az erdőben lévő való eladásra kerül a zsarnóczi kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó erdőgazdálkodásokban a fennálló törvényes rendelkezések szerint az 1911—1915 években kihasználható vágásterületeken a vevő által saját költségén kitermelendő öt évi bükkmúfa hozam, mi iránt Zsarnóczi erdőhivatal tanácsterméhez folyó évi október hó 28-án délelőtt 10 órákor írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási egységárak:

Az I. értékosztályba sorozott erdőkből m² 5 korona 50 fill.

A II. értékosztályba sorozott erdőkből m² 4 korona 70 fill.

A III. értékosztályba sorozott erdőkből m² 3 korona 70 fill.

A IV. értékosztályba sorozott erdőkből m² 2 korona 50 fill.

Bánatpénz 3000 (Háromezer) korona.

A vonatkozó árverési és szerződési feltételek a zsarnóczi m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők illetve azok az érdeklődőknek az erdőhivatal által kívánatra meg is küldetnek.

Ugyanott kaphatók az írásbeli ajánlatokhoz használatos úrlapok és borítékok.

M. kir. Főimvelésügyi Miniszter.

JOL JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SÁROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZUL JAR
HA NEM ÜVELA
VÉD JEGYRE
YESSÉK
KIPROBÁLNI!

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrésű kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikket kiváló szakemberek írták, tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911. elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

lapunk kiadóhivatalában és minden könyvkereskedésben.

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, amelyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebb rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók útján, hanem saját üzletelhelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly üzletekben, melyek ezen címmel vannak ellátva



szerezhető be Eredeti SINGER varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Turócszentmárton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmebánya, Rózsahegy, Zsolna, Alsókubin.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

s elnyájkásodás ellen gyors s biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kifünő izűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

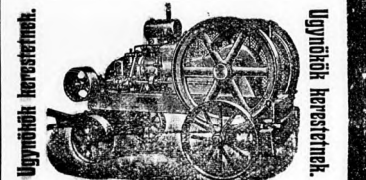
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

KAPHATÓ: Turócszentmárton: Toperozer Sándor; Osáko: Negru Dénes, Tikáts Róhárd, S. Vuits; Ujarad: Termajgó C. örök. gyógyszertárakban.



Ugyondohi keresztetnek.

Ugyondohi keresztetnek.

EREDETI

CHRISTOPH!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

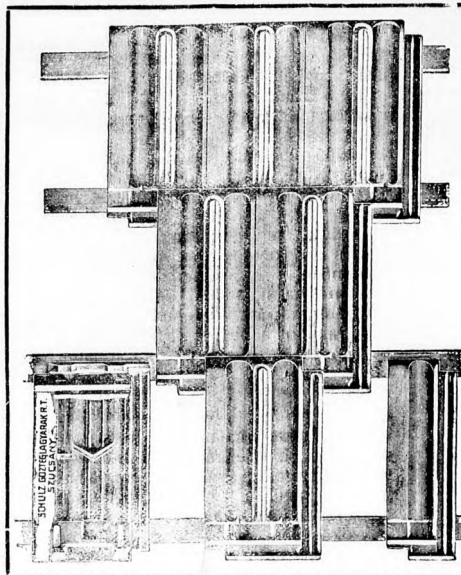
DÉNES B. — motorspecialista cégtől —
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15.

Legszébb, legolcsóbb és legkényelmesebb
VILÁGITÁS AZ
ACETYLEN

Különösen a mi szabadalmazott Párisi világkiállításán arany-„Jdeal“ készüldéremmel kitüntetett „Jdeal“ künkkel. A kezelése egyszerű az üzem olcsó, biztos és veszélytelen. Egy 40 gyertyafényű Auer-égő körülbelül 1 1/2 fillérbe kerül. Több mint 1000 darab van üzemben. 5 évi jótállás.

Kellner és Schanzer BUDAPEST, Aulich-u. 2.
az egyesült karbidgyárak képviselői.

Csak komoly érdeklődőkre reflektálunk.



Schulz Gőztéglagyarak

Részvénytársasága

Szucsány (Ks.-Od. vasút) és Turócszentmárton gőztéglagyárai

szállítanak:

Francia kettőshornított, hordnyolt- és hódfarku fedélcserépet, alagcsöveket, nyersalazati és idomtégglákat vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden ipárgnak megfelelő cha-motte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku gyári kéményeket, kazánfalazásokat és tüzelési berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szucsány. Elárusítóhely Turócszentmártonban SCHULZ LIPÓT cégnél.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mi az iszákos a törvényt nem sérti meg.

Mentsd meg, mielőtt a szesz egészségét, munkakedvét és vagyonát tönkreteszi, vagy a halálát a mentést lehetetlenné teszi.

Alkolin az alkohol oly pótléka, mely előidézi, hogy az iszákos a szesz italoktól megundorodik.

Alkolin teljesen ártalmatlan és oly biztosan hat, hogy a legiszákosabb embernél sem fordul elő visszaesés.

Alkolin a legújabb, amit a tudomány e téren alkotott s már sok ezer embert mentett meg a nyomortól és végromlástól.

Alkolin könnyen oldható szer, melyet például a háziasszony férjének, anélkül, hogy az valamit észrevenne, reggelijébe is bethet. A legtöbb esetben az illető nem is érti meg, hogy hirtelen nem bírja az alkoholt és azt hiszi, hogy annak tulságos élvezete az oka ennek, mint ahogy egy étel meg lehet utáni, ha abból tulságos sokat eszik az ember.

Alkolin kellene, hogy minden apa a fiának, diáknak adjon, mielőtt a vizsgán megbukik, mert ha nem is adta magát egészen az itálnak, mégis gyengíti agyát. — Egyáltalában ajánlatos, hogy mindenki, akinek nincs elég akaraterje az alkoholtól való visszatartáshoz, egy adag Alkolin bevegjen. Ez teljesen ártalmatlan. Ez által konzerválja egészségét és megtakarít sok pénzt, amelyet különben borra, sörre, vagy pálinkára költene.

Az Alkolin-szer 10 koronába kerül és a pénz előzetes beklüldése vagy utánvét mellett küldi csak az

Alkolin Institut, Copenhagen 1821. Dänemark.

Levelek 25 fillérrel, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.